

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 12C/299/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2215210943
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2019:2215210943.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou v spore žalobcu: T. X., B.. XX.XX.XXXX, X., Š.. W. XX, zastúpeného advokátskou kanceláriou: LG Legal, s. r. o., Bratislava - Mestská časť Ružinov, Seberínho 9, proti žalovanému: Slovenská republika, v zast. Generálnou prokuratúrou SR, Bratislava, Štúrova 2, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd žalobu vo zvyšku nároku o zaplatenie náhrady škody vo výške 2.402,75 eur a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 196.790 eur z a m i e t a .

Súd priznáva žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 94%.

odôvodnenie:

(1) Žalobca sa žalobou zo dňa 08.06.2015 domáhal rozhodnutia súdu, ktorým by žalovaného zaviazal k zaplateniu 205.274,13 eur titulom náhrady škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej mu neoprávneným trestným stíhaním. Žalobu odôvodnil tým, že v Y. XXXX si prostredníctvom internetového portálu žalobca písal s osobou používajúcou určité meno (pričom neskôr sa v trestnom konaní žalobca dozvedel, že pod predmetným používateľským menom vystupoval príslušník PZ), išlo o neverejnú komunikáciu, a uvedená osoba nabádala žalobcu, aby sa hanlivo vyjadroval o Maďaroch žijúcich na Slovensku, neskôr navrhla žalobcovi osobné stretnutie, na ktoré sa žalobca dostavil, a tam už žalobcu čakali príslušníci PZ a zobrali na výsluch na policajné oddelenie. Dňa XX.XX.XXXX bolo voči žalobcovi začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie za prečin poškodzovania cudzej veci a prečin hanobenia národa, rasy a presvedčenia a podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti. V ten deň bola žalobcovi obmedzená osobná sloboda a uznesením tunajšieho súdu zo dňa XX.XX.XXXX bol žalobca vzatý do väzby z dôvodu obavy z pokračovania žalobcu v trestnej činnosti. Žalobca bol z väzby prepustený až po Š. T.. Rozsudkom tunajšieho súdu (č. k. 1T/199/XXXX-233 zo dňa XX.XX.XXXX) bol žalobca uznaný za vinného, uznesením odvolacieho súdu bol rozsudok prvoinštančného súdu zrušený a vec vrátená na ďalšie prejednanie a rozhodnutie. V poradí druhým rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 04.05.2011 v spojení s uznesením odvolacieho súdu bol žalobca (právoplatne dňom 12.01.2012) oslobodený spod obžaloby. Žalobca má za to, že v danom prípade došlo k nezákonnému a protiprávnemu konaniu jednotlivých orgánov konajúcich v mene štátu. Jediným usvedčujúcim dôkazom vo veci boli prejavy na internete získané nezákonným spôsobom, ktorá skutočnosť je konštatovaná aj v odôvodnení uznesenia odvolacieho súdu. Obmedzenie osobnej slobody žalobcu bolo poznačené výrazným zneužitím právomoci verejného činiteľa, pretože dňa XX.XX.XXXX bol na Obvodnom oddelení PZ v Šamoríne zbitý troma príslušníkmi PZ. Voči týmto príslušníkom bola vznesená obžaloba. Prvým nezákonným, neodôvodneným a arbitrárnym rozhodnutím bolo už rozhodnutie o väzbe, nakoľko žalobca mal v čase rozhodovania o väzbe XX rokov, nikdy nebol trestne stíhaný a skutky, ktoré sa mu kládli za vinu neodôvodňovali vzatie do väzby. Ďalším nezákonným rozhodnutím bolo rozhodnutie prvostupňového súdu, ktorým súd uznal žalobcu za vinného, pričom

poukazujúc na uznesenie odvolacieho súdu o zrušení napadnutého rozhodnutia a vrátení veci na ďalšie konanie, sa prvostupňový súd nezaoberal námietskou žalobcu, že sa priznal len zo strachu v dôsledku správania príslušníkov PZ ani tým, že žalobca nevykonával čin verejne. Trestné konanie trvalo neúmerne dlho, keď rozhodnutie o väzbe bolo vydané XX.XX.XXXX a oslobodzujúci rozsudok nadobudol právoplatnosť až 12.01.2012. Žalobcovu dobré meno v spoločnosti a bezúhonnosť boli šesť rokov spochybňované, žalobca a jeho rodina boli neustále vystavovaní tlaku svojho okolia, ktoré spochybňovalo morálne hodnoty žalobcu. Žalobcova povesť bola značne znížená na verejnosti, o jeho prípade sa viackrát zmieňovali mienkotvorné médiá na Slovensku. Dňa 22.12.2014 žalobca doručil žalovanému žiadosť o predbežné prerokovanie jeho nároku (§ 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci). S poukazom na článok 46 ods. 3 Ústavy SR („každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu,...“), na § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka („každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti“), na § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. („právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní“), tiež na § 6 ods. 1, § 8 ods. 5, § 17 ods. 1, ods. 2, § 18 ods. 1, ods. 3 zákona uviedol, že zákon o zodpovednosti za škodu síce výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby, ale v súlade s ustálenou súdnou praxou ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Súdna judikatúra uvádza, že ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Je potrebné vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté, a teda v rámci spoločnosti utrpel ujmu, ktorú by ako poškodený mal mať na hradenú. Ďalej poukázal žalobca na to, že zákon o zodpovednosti za škodu zakladá objektívnu zodpovednosť štátu, bez ohľadu na zavinenie, ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa správnosť rozhodnutia orgánu štátu, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zavinil, rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. Žalobca bol v čase väzby zamestnaný, a keďže nemohol vykonávať svoje pracovné povinnosti v mesiacoch H. H. B. XXXX, prišiel o svoju mzdu a zároveň uhradil zamestnávateľovi odvody, ktoré za neho zamestnávateľ odviezol. Za štyri posledné riadne odpracované mesiace v roku XXXX žalobca zarobil 1.951,70 eur netto, čo predstavuje jeho priemernú mesačnú mzdu vo výške 487,93 eur - tu žalobca žiada náhradu mzdy vo výške 1.951,72 eur za čas, ktorý strávil vo väzbe (4 mesiace), súčasne žalobca žiada o úhradu odvodov, ktoré uhradil zamestnávateľovi vo výške 36,75 eur. Žalobca si ďalej uplatňuje v zmysle § 18 ods. 3 zákona o zodpovednosti za škodu trovy právneho zastúpenia ako účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie, a to v celkovej výške 3.285,66 eur, žalobca si tiež uplatňuje trovy právneho zastúpenia vzniknuté v súvislosti s predbežným prerokovaním jeho nároku vo výške tarifnej odmeny (bez špecifikácie). K uplatnenej výške nemajetkovej ujmy žalobca s poukazom na § 17 ods. 3 zákona o zodpovednosti za škodu uviedol, že celé trestné stíhanie vedené voči nemu bolo poznačené viacerými pochybeniami - žalobca bol štyri mesiace vo väzbe, obmedzenie osobnej slobody žalobcu bolo poznačené výrazným zneužitím právomoci verejných činiteľov (žalobca bol zbitý príslušníkmi PZ), žalobca ako XX-ročný chlapec bol vystrašený z postupu a brutality príslušníkov PZ, dovtedy nebol nikdy trestne stíhaný, bol bezproblémový, pracovitý a v pracovnom kolektíve obľúbený, o čom svedčí pracovný posudok zamestnávateľa, voči žalobcovi bolo neoprávnené vedené trestné stíhanie šesť rokov, žalobcove morálne zásady a hodnoty, jeho občianska bezúhonnosť a charakter boli v očiach verejnosti dlhodobo v mienkotvorných médiách spochybňované, čo negatívne ovplyvnilo jeho ďalší osobný aj profesionálny život, žalobca si nevedel po dobu šiestich rokov usporiadať svoj osobný život, nakoľko si nebol istý, či nebude opätovne obmedzená jeho osobná sloboda (nemohol ani požiadať o hypotekárny úver na financovanie vlastného bývania pre seba a svoju rodinu), mal obavy, či sa situácia ohľadne jeho väzby a vedenia trestného stíhania prejaví na jeho postavení v práci, jeho následný návrat do práce bol traumatizujúci, kolegovia žalobcovi neverili a stránili sa kontaktu s ním, neoprávneným trestným stíhaným bola zasiahnutá aj najbližšia rodina žalobcu - matka žalobcu mala psychické problémy, nevedela sa vyrovnáť s tlakom okolia, v C. XXXX sa pokúsila o samovraždu, kedy ošetrujúci lekár konštatoval reakciu na ťažký stres, následne bola matka žalobcu liečená v psychiatrickej ambulancii pre zmiešanú úzkostnú a depresívnu poruchu spojenú s depresívnymi náladami, stratou na váhe, úzkosťou, zníženou koncentráciou a pozornosťou, pričom predmetné zdravotné problémy sa objavili až po vzatí žalobcu do väzby a pre tieto problémy matky sa musela sestra žalobcu vrátiť zo

zahraničia na Slovensko a opustiť dobre platené zamestnanie v zahraničí, tieto udalosti ťažko psychicky znášal zase žalobca a s poukazom na uvedenú závažnú ujmu, ktorú žalobca utrpel, má za to, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením a žalobca požaduje úhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 200.000 eur. V tomto smere poukázal žalobca na rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR - zo dňa 03.07.2012 vo veci sp. zn. 30Cdo 2357/2010 a vo veci sp. zn. 30Cdo 4280/2011. Na záver žalobca opakovane zdôraznil, že žalobca mal v čase obmedzenia jeho osobnej slobody len XX rokov, dovtedy nebol nikdy trestne stíhaný a jeho jediným previnením bolo odmontovanie dvoch tabuliek (ktoré neskôr nepoškodené vrátil) s maďarským názvom obce, pričom príslušníci PZ po obmedzení jeho osobnej slobody použili voči nemu neprimerané fyzické násilie, hoci žalobca nekládol žiaden odpor (naopak, bol veľmi vystrašený), následne bol žalobca štyri mesiace vo väzbe a šesť rokov príslušný súd rozhodoval o jeho nevine.

(2) K žalobe sa vyjadril žalovaný (v prvej časti konania zastúpený Ministerstvom spravodlivosti SR) písomným podaním z 11.11.2015 (č. listu 66 v spise), v ktorom navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť a priznať žalovanému náhradu trov konania.

(3) Replikou zo dňa 07.01.2016 (mailové podanie - č. l. 77) - doplnenou v písomnej forme 11.01.2016 žalobca uviedol, že poukazujúc na uznesenie odvolacieho súdu zo 14.10.2008 (v trestnom konaní) žalobca sa priznal len v dôsledku strachu zo správania sa príslušníkov PZ, dôkaz získaný príslušníkom PZ je nezákonný, žalobca nevykonal čin verejne, nakoľko išlo len o súkromnú komunikáciu prostredníctvom internetového portálu. V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu SR č. k. 1Cdo 608/2010 zo dňa 29.02.2012 sa pôvodne zákonná väzba v dôsledku oslobodenia obžalovaného spod obžaloby stáva nezákonnou a zakladá zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú oslobodenému obžalovanému vykonanou väzbou. V danom prípade bola väzba žalobcu nezákonná, nakoľko bol oslobodený spod obžaloby a táto skutočnosť mu zo zákona bez akýchkoľvek pochybností zakladá nárok na náhradu škody voči štátu. Žalobca poukázal na to, že škoda mu vznikla na základe uznesenia o vznesení obvinenia vydaného Okresným riaditeľstvom PU, Úradu justičnej a kriminálnej polície zo dňa 28.08.2006 č. ORP-1040/OZV-DS-2006, čím predmetné rozhodnutie označuje za rozhodnutie, na základe, ktorého mu vznikla škoda, a nie odsudzujúci rozsudok, ako žalobca uviedol vo svojej žalobe. V zmysle judikatúry práve toto rozhodnutie zakladá nárok na náhradu škody v prípadoch, kedy došlo k oslobodeniu spod obžaloby. Ďalej uviedol, že napriek vyžiadaniu od advokátky zastupujúcej žalobcu v trestnom konaní, nebol žalobcovi predložený žiadny účtovný doklad k trovám právneho zastúpenia žalobcu, k čomu poukázal žalobca vo vyjadrení na to, že zákon o účtovníctve vyžaduje archiváciu účtovných dokladov po dobu piatich rokov. Keďže súdy v trestnej veci žalobcu konali šesť rokov, žalobca nie je schopný relevantné doklady k právnym službám advokátky v trestnom konaní predložiť, táto skutočnosť však nemôže byť na ťarchu žalobcu. K uplatneniu náhrady mzdy žalobca uviedol, že v trvalom pracovnom pomere pracoval u zamestnávateľa od XX.XX.XXXX a preto na zistenie denného vymeriavacieho základu rozhodným obdobím je obdobie od T. XXXX do prvého dňa väzby, takto predstavuje celková výška náhrady sumu 1.770,44 eur. K limitácii nemajetkovej ujmy uviedol, že žalovaným poukazované ustanovenie § 17 ods. 4 zákona je účinné v platnom znení od 01.01.2013, pričom žalobcovi vznikla škoda a nárok na jej uplatnenie (právoplatnosťou oslobodzujúceho rozsudku dňa 12.01.2012) v čase, keď predmetné ustanovenie nebolo účinné.

(4) Uznesením č. k. 12C/299/2016-134 zo dňa 11.08.2017 súd pripustil zmenu žaloby v intenciách procesného návrhu žalobcu.

(5) Tunajší súd (ako súd prvoinštančný) po vykonanom dokazovaní rozhodol vo veci (v poradí druhým) rozsudkom č. k. 12C/299/2015-172 zo dňa 30.11.2017 tak, že priznal žalobcovi na peňažnej náhrade nemajetkovej ujmy a na náhrade škody celkom sumu 3.300,54 eur a vo zvyšku žalobu zamietol. Náhrada nemajetkovej ujmy predstavovala obdobie, počas ktorého bol žalobca preukázateľne obmedzený na slobode (101 dní), za ktoré priznal súd žalobcovi primerané zadosťučinenie vo výške 15 eur za každý deň väzby (spolu 1.515 eur), priznaná náhrada škody predstavovala náhradu straty mzdy za uvedené obdobie vo výške 1.694,92 eur a na náhradu trov právneho zastúpenia v trestnom konaní vo výške 90,62 eur. Vo zvyšku nároky žalobcu na náhradu majetkovej škody (v zostávajúcej výške 3.488,59 eur) a na náhradu nemajetkovej ujmy (v zostávajúcej výške 198.485 eur) zamietol. Tunajší súd vo svojom rozhodnutí poukázal na to, že žalobca v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku si uplatnil pôvodne nárok z dvoch ním tvrdených nezákonných rozhodnutí - uznesenia o vzatí do väzby a následného v poradí prvého rozsudku vydaného v trestnej veci, ktorým okresný súd uznal žalobcu za vinného.

V priebehu sporového konania žalobca zmenil titul svojho nároku a namiesto rozsudku určil za nezákonné rozhodnutie, z ktorého mu mal vzniknúť nárok na náhradu škody, uznesenie o vznesení obvinenia. Predmetné rozhodnutie však nebolo predmetom žiadosti o predbežné prejednanie nároku, čo je predpoklad pre uplatnenie nároku z tohto rozhodnutia na súde a pre túto absenciu v tejto časti nárok žalobcu zamietol. V ďalšom sa zaoberal nárokom žalobcu na náhradu škody z nezákonného rozhodnutia - uznesenia o vzatí do väzby.

(6) Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (druhoінстанčný) napadnutý zamietajúci výrok zmenil tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 2.126,49 eur, v sume 651,76 eur potvrdil a vo zvyšnej (zamietajúcej) časti rozsudok tunajšieho súdu zrušil a v zrušenom rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že žalobca strávil vo väzbe nesporne 107 dní, náhrada mzdy je tak dôvodná vo výške 1.817,06 eur a za primeranú výšku nemajetkovej ujmy v súvislosti s nezákonnou väzbou považuje s poukazom na rozhodovaciu prax súdov 30 eur za deň, čo pri počte 107 dní predstavuje sumu celkom 3.210 eur, na náhrade priznanej na trovách právneho zastúpenia v trestnom konaní odvolací súd považoval za dôvodný aj nárok v sume celkom 309,94 eur.

(7) K otázke predbežného prejednanie nároku odvolací súd okrem iného uviedol, že otázka, ktorý orgán štátu vzhľadom na obsah a povahu daného sporu má v mene štátu konať, nie je otázkou vecnej legitimácie strany a touto otázkou sa musí procesný súd zaoberať z úradnej moci. V danom prípade tak s poukazom na zmysel a účel zákona č. 412/2012 Z. z., ktorým bol novelizovaný zákon č. 514/2003 Z. z. kritériá založenia oprávnenia konať v mene štátu v konaní o náhradu škody spôsobenej (žalobcom) označeným rozhodnutím o vznesení obvinenia stanovil v prospech Generálnej prokuratúry SR, s ktorým mal súd následne konať. K tomuto plnil, že odvolací súd má za to, že doručenie žaloby a uznesenia o pripustení zmeny žaloby generálnej prokuratúry SR možno kvalifikovať ako splnenie povinnosti doručiť žiadosť o predbežné prerokovanie žiadosti žalobcu ako poškodeného.

(8) Uznesením zo dňa 28.08.2006 bolo začaté Okresným riaditeľstvom PZ v Dunajskej Strede, úradom justičnej a kriminálnej polície, odborom skráteného vyšetrovania vo veci sp. zn. ORP-1041/OSV-DS-XXXX trestné stíhanie pre prečin poškodzovania cudzej veci (po zmene právnej kvalifikácie vyňatý), prečin hanobenia národa, rasy a presvedčenia a prečin podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti a ďalším uznesením z toho istého dňa vznesené obvinenie voči žalobcovi. V tomto uznesení sú konštatované tri skutky kladené žalobcovi za vinu. Proti uzneseniu podal žalobca ako obvinený sťažnosť.

(9) Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 1T/199/2007-313 zo dňa 04.05.2011 (v poradí druhým) bol žalobca spod obžaloby oslobodený. V odôvodnení rozsudku sa okrem iného konštatuje, že aj keď bolo preukázané, že obžalovaný za vinu mu kladené skutky spáchal, nejedná sa o konštatovaný prečin hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo prečin podnecovania k rasovej a etnickej nenávisti pre absenciu priameho úmyslu, ide tu o priestupok. Objektom útoku bola maďarská národnostná menšina, nebola tu však naplnená objektívna stránka prečinu spočívajúca vo verejnosti. Skutky tak nie sú trestnými činmi. Rozhodnutie bolo napadnuté odvolaním, Krajský súd v Trnave ako súd odvolací uznesením č. k. 6To/81/2011-326 zo dňa 12.01.2012 zamietol odvolanie okresného prokurátora. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd okrem iného konštatoval, že prejavy na internete (prostredníctvom e-mailovej pošty) nie sú verejnou, ale privátnou komunikáciou, jediným usvedčujúcim dôkazom voči obžalovanému ohľadne jeho konkrétnych prejavov na internete je jeho výpoveď a tu ide o dôkaz nezákonný, a teda nepoužiteľný, z dôvodu zásahu príslušníka polície do skutkového deja. Rozsudok odvolacieho súdu bol doručený žalobcovi dňa 02.03.2012, jeho advokátke dňa 06.03.2012.

(10) Dňa 22.12.2014 žalobca podal žalovanému v podateľni sídla orgánu konajúceho v mene štátu (Ministerstva spravodlivosti SR) žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody (č. I. 25). V žiadosti označil dve nezákonné rozhodnutia, z ktorých si uplatňuje náhradu škody vo výške straty na zárobku 1.951,72 eur a vo výške trov právneho zastúpenia v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie vo výške 3.285,66 eur a ďalej náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 200.000 eur, a to rozhodnutie o väzbe a rozhodnutie prvostupňového súdu, ktorým súd uznal poškodeného za vinného.

(11) Zástupcovi žalovaného (Generálnej prokuratúry SR) bola žaloba spolu s uznesením o pripustení zmeny žaloby doručená dňa 23.10.2019. Vyjadril sa písomne podaním z 04.11.2019 tým, že nie je

zrejme, aké konkrétne nároky a v akom rozsahu si žalobca uplatňuje voči prokuratúre, pričom nárok žalobcu nebol v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. s Generálnou prokuratúrou SR ako príslušným orgánom podľa § 4 ods. 1 písm. f/ predbežne prerokovaný. Vzniesol námietku premlčania nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci s poukazom na § 19 ods. 1 prvá veta zákona č. 514/2003 Z. z. Uviedol, že žalobca bol v trestnej veci oslobodený spod obžaloby rozsudkom okresného súdu v spojení s uznesením krajského súdu, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 12.01.2012. Trojročná premlčacia lehota na podanie žaloby tak uplynula dňom 12.01.2015, nakoľko žalobca sa o škodu dozvedel dňa 12.01.2012 a náhrady škody z titulu nezákonného uznesenia o vznesení obvinenia sa domáha až v písomnom podaní zo dňa 07.01.2016, t. j. po uplynutí zákonnej trojročnej premlčacej lehoty. Uspokojenia svojho nároku na súde sa poškodený môže domáhať len v prípade, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov od prijatia žiadosti, alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že jeho nárok na náhradu škody neuspokojí. Až následne môže poškodený žiadať na súde náhradu iba v takom rozsahu, ktorý bol vopred predbežne prerokovaný a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Žalobca nepreukázal, že v súlade s § 15 ods. 1 uvedeného zákona písomne požiadal Generálnu prokuratúru SR o predbežné prerokovanie nároku, ako to obligatórne vyžaduje zákon, a preto žaloba žalobcu smerujúca voči Generálnej prokuratúre SR je aktuálne bezpredmetná.

(12) Žalobca cestou advokátky uviedol, že s námietkou premlčania nesúhlasí. Žalobca svoje nároky prerokoval aj s Generálnou prokuratúrou, pričom premlčanie odvodzuje od nesprávneho dátumu, a síce odo dňa nadobudnutia právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutia o oslobodení spod obžaloby, čo nie je správne. Podľa žalobcu subjektívna premlčacia lehota začala žalobcovi plynúť v momente, kedy sa dozvedel o tom, kto mu spôsobil škodu a týmto momentom je prvá porada s právnym zástupcom (tu odkázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave č. k. 9Co/254/2018). Žalobca advokáta na zastupovanie pri všetkých právnych úkonoch splnomocnil dňa 03.12.2014 a až od tohto dňa začala plynúť premlčacia lehota. Rovnaký názor bol uvedený aj v rozsudku Najvyššieho súdu ČR zo dňa 29.04.2010 vo veci sp. zn. 25Cdo/1029/2008.

(13) Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (v znení platnom v čase vzniku nároku) nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadost") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11. Podľa ods. 2 ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

(14) Dňa 22.12.2014 žalobca podal žalovanému v podateľni sídla prvého zástupcu štátu - Ministerstva spravodlivosti SR žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. V žiadosti označil dve nezákonné rozhodnutia, z ktorých si uplatňuje náhradu škody, a to rozhodnutie o väzbe a rozhodnutie prvostupňového súdu, ktorým súd uznal poškodeného za vinného. V danom prípade potom zástupca nemal dôvod postúpiť žiadosť Generálnej prokuratúre SR.

(15) Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (v znení platnom v čase vzniku nároku) právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia. Podľa ods. 3 lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

(16) Žalobcovi bolo konečné rozhodnutie odvolacieho súdu v trestnej veci (v poradí druhé) doručené dňa 02.03.2012, jeho právnej zástupkyňi dňa 06.03.2012, týmto dňom začala plynúť premlčacia lehota na uplatnenie nároku na náhradu škody, ktorá tak uplynula dňom 06.03.2015. Žalobca podal žalobu 08.06.2015, a teda po uplynutí premlčacej lehoty, k neplynutiu lehoty počas predbežného prerokovania (a tým predĺženiu premlčacej lehoty), nedošlo, žiadosť pred podaním žaloby (resp. jej zmeny) nebola preukázateľne podaná. Námietka premlčania nároku bola tak dôvodná a preto súd v zostávajúcej časti nároku žalobcu vo vzťahu voči druhému zástupcovi štátu - Generálnej prokuratúre SR žalobu zamietol.

(17) Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

(18) V podstatnej časti bol v spore úspešný žalovaný, preto mu súd v rozsahu úspechu (3% žalobca proti 97% žalovaného) priznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 ods. 1 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).